

Brusel 13. června 2025
(OR. en)

10274/25

Interinstitucionální spis:
2025/0163 (NLE)

AELE 52
CH 18
MI 395
ESPACE 47

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	13. června 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 308 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o podpisu rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací jménem Evropské unie a o prozatímním provádění Dohody o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 308 final.

Příloha: COM(2025) 308 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.6.2025
COM(2025) 308 final

2025/0163 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o podpisu rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření
dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací jménem Evropské unie a o
prozatímním provádění Dohody o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti
Agentury Evropské unie pro Kosmický program**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Evropská unie a Švýcarská konfederace (dále také jen „Švýcarsko“) mají úzké hospodářské, historické, kulturní, sociální i politické vztahy. Unie je největším obchodním partnerem Švýcarska a to je čtvrtým největším obchodním partnerem Unie. Ve Švýcarsku žije více než 1,5 milionu občanů EU a v Unii žije téměř 450 000 švýcarských státních příslušníků. Každý den překročí hranici mezi EU a Švýcarskem oběma směry několik set tisíc příhraničních pracovníků.

Unie a Švýcarsko jsou provázány řadou dvoustranných dohod. Prostřednictvím dohod o volném pohybu osob, pozemní dopravě, letecké dopravě, obchodu se zemědělskými produkty a vzájemném uznávání posuzování shody se Švýcarsko účastní vnitřního trhu Unie¹. Prostřednictvím Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* je Švýcarsko rovněž zemí přidruženou k Schengenu. Během pandemie COVID-19 se zvýšila spolupráce mezi Unií a Švýcarskem při řešení přeshraničních zdravotních hrozeb. Švýcarsko je rovněž tradičně silným partnerem v oblasti výzkumu a inovací. Spolupracovalo s Unií na řadě unijních programů financování zaměřených zejména na výzkum, inovace a vzdělávání.

Vztahy mezi EU a Švýcarskem jsou sice úzké, omezuje je však několik dlouhodobých strukturálních problémů. Za účelem jejich vyřešení vedly Unie a Švýcarsko v letech 2014 až 2021 jednání o dohodě o institucionálním rámci. Dohoda o institucionálním rámci by rovněž poskytla správní rámec pro další dohody v oblastech týkajících se vnitřního trhu, na němž se Švýcarsko podílí, včetně dohod, o nichž Rada schválila jednání, zejména v oblasti bezpečnosti potravin (2003 a 2008) a elektřiny (2006). Kromě toho by poskytla správní rámec pro dohodu o ochraně zdraví, o níž Rada v roce 2008 schválila jednání.

Vyjednaváči se v listopadu 2018 na technické úrovni dohodli na návrhu znění dohody o institucionálním rámci. V reakci na odmítnutí Spolkové rady schválit návrh znění se jednání o ostatních dohodách zastavila, neboť jak Rada ve svých závěrech ze dne 19. února 2019, tak Evropský parlament ve svém doporučení ze dne 26. března 2019 podmínily uzavření nových dohod o přístupu na vnitřní trh nebo zlepšení podmínek v rámci stávajících dohod uzavřením dohody o institucionálním rámci. Dne 26. května 2021 se švýcarská Spolková rada navzdory dalším pokusům o nalezení řešení rozhodla jednání o dohodě o institucionálním rámci jednostranně ukončit. Jednostranné rozhodnutí Švýcarska dočasně pozastavilo dvoustrannou spolupráci v oblasti výzkumu, inovací a vzdělávání.

Po přerušení jednání o dohodě o institucionálním rámci zahájily Evropská komise a Švýcarsko v březnu 2022 informativní rozhovory, aby projednaly budoucnost vztahů mezi EU a Švýcarskem. Tyto rozhovory vedly k obecné shodě, jež odrážela politickou shodu obou

¹ Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici, Dohoda o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací, Dohoda mezi Evropským společenstvím na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob, Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody, Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, všechny podepsané dne 21. června 1999 (Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 1).

stran ohledně dalšího postupu při budoucích jednáních a určovala prvky a parametry rozsáhlého vyjednávacího balíčku, jakož i kompromisní cíle a řešení klíčových institucionálních a odvětvových otázek.

Obecnou shodu potvrdily v listopadu 2023 švýcarská Spolková rada a Evropská komise. Obě strany se zavázaly, že ji použijí jako základ pro získání mandátů k vyjednávání, a daly si za cíl uzavřít jednání v průběhu roku 2024.

Dne 20. prosince 2023 proto Komise přijala doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k jednání o rozsáhlém balíčku opatření, jež byla určena a vymezena během informativních rozhovorů². Celkovým cílem těchto jednání bylo modernizovat a posílit dvoustranné vztahy mezi Uníí a Švýcarskem, zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž mezi společnostmi z Unie a Švýcarska působícími na vnitřním trhu a chránit práva občanů Unie ve Švýcarsku, včetně předcházení diskriminaci mezi občany různých členských států. To by občanům, podnikům a výzkumným pracovníkům na obou stranách umožnilo plně využívat geografické blízkosti, sdílených hodnot a hospodářských vazeb mezi Uníí a Švýcarskem. Souběžně s tím provedla Spolková rada odpovídající přípravné práce na švýcarské straně. Po dokončení příslušných postupů ve Švýcarsku přijala Rada dne 12. března 2024 rozhodnutí, kterým zmocnila Komisi k zahájení jednání o rozsáhlém balíčku opatření, spolu s podrobnými směrnicemi pro jednání³.

Jednání o rozsáhlém balíčku zahájila dne 18. března 2024 předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová a tehdejší prezidentka Švýcarské konfederace Viola Amherdová. Komise jednání konzultovala s Radou, včetně Rady pro obecné záležitosti, a s Pracovní skupinou pro ESVO, kterou Rada jmenovala jako zvláštní výbor pro účely jednání se Švýcarskem. Bylo úplně zohledněno usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. října 2023 a Komise Evropský parlament řádně informovala v souladu s čl. 218 odst. 10 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).

Po devíti měsících intenzivních jednání oznámily dne 20. prosince 2024 předsedkyně von der Leyenová a prezidentka Amherdová úspěšné dokončení vyjednávání o všech prveích rozsáhlého balíčku. Rozsáhlý balíček zahrnuje aktualizaci pěti dohod, které v současné době Švýcarsku umožňují přístup na vnitřní trh Unie; aktualizaci mechanismu řešení sporů v dohodě o obchodu se zemědělskými produkty v souladu se zavedenou praxí v obchodních dohodách Unie a Švýcarska s jinými partnery; nový protokol o bezpečnosti potravin, který vytvoří společný prostor bezpečnosti potravin, jenž bude zahrnovat všechny rozměry potravinového řetězce a nahradí sanitární a fytosanitární přílohy dohody o obchodu se zemědělskými produkty; novou dohodu o elektřině, která Švýcarsku umožní účast na vnitřním trhu Unie s elektřinou; novou dohodu o ochraně zdraví, která Švýcarsku umožní účast v mechanismech a subjektech Unie zabývajících se vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami, zejména v Evropském středisku pro prevenci a kontrolu nemocí a v systému včasného varování a reakce; novou dohodu o trvalém a spravedlivém finančním příspěvku Švýcarska na hospodářskou a sociální soudržnost v rámci Unie, která bude odrážet úroveň partnerství a spolupráce mezi stranami, a novou dohodu, která Švýcarsku umožní účastnit se několika programů Unie otevřených přidružení třetích zemí: programu Horizont Evropa, programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu, programu ITER/F4E (Fusion for

² COM(2023) 798 final ze dne 20. prosince 2023.

³ Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2024/995 ze dne 12. března 2024 o zmocnění k zahájení jednání se Švýcarskou konfederací o institucionálních ustanoveních dohod mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací týkajících se vnitřního trhu, o dohodě o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie a o dohodě zakládající trvalý příspěvek Švýcarské konfederace na soudržnost Unie (Úř. věst. L, 2024/995, 26.3.2024).

Energy), programu Digitální Evropa, programu Erasmus+ a programu EU4Health, což je program, jehož cílem je doplnit spolupráci zavedenou v dohodě o ochraně zdraví, kterou oba partneři vyjednali v rámci téhož rozsáhlého balíčku. Kromě výše uvedených prvků obsahuje rozsáhlý balíček rovněž samostatný protokol o parlamentní spolupráci.

Tento návrh se týká podpisu následujících dohod a nástrojů v rámci rozsáhlého balíčku jménem Evropské unie:

- Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob,
- Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob,
- Pozměňovací protokol k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací,
- Institucionální protokol k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací,
- Protokol o státní podpoře k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací,
- Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici,
- Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici,
- Protokol o státní podpoře k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici,
- Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody,
- Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody,
- Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty,
- Protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, kterým se vytváří společný prostor bezpečnosti potravin,
- Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině,
- Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví,
- Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii,
- Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program,
- Protokol mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o parlamentní spolupráci.

Tento návrh se týká rovněž prozatímního provádění dohody o účasti Švýcarska v Agentuře Evropské unie pro Kosmický program, neboť tato dohoda předpokládá její prozatímní provádění od 1. ledna 2026, nebo od 1. ledna roku následujícího po jejím podpisu podle toho, zda k podpisu dojde před 1. červencem 2026, či nikoli.

K těmto dohodám a protokolům je připojeno Společné prohlášení Evropské unie a Švýcarské konfederace o zahájení dialogu na vysoké úrovni o rozsáhlém dvoustranném balíčku a o možném dalším rozvoji dvoustranných vztahů mezi Evropskou unií a Švýcarskem, které by mělo být schváleno a podepsáno jménem Unie.

Dohoda o účasti Švýcarska na programech Unie je sice nedílnou součástí širšího balíčku vyjednaného mezi oběma partnery v roce 2024, Komise se však rozhodla návrh k podpisu urychlit s cílem zahájit jeho prozatímní provádění od 1. ledna 2025. Komise předložila za tímto účelem samostatné návrhy⁴.

Díky navrhovanému přístupu bude možné uplatnit přechodná opatření, která Komise Švýcarsku poskytla během jednání o rozsáhlém balíčku. Zároveň tím není dotčen přístup rozsáhlého balíčku stanovený obecnou shodou a potvrzený mandátem Rady.

Dohoda o účasti Švýcarska na programech Unie obsahuje ustanovení o skončení platnosti, které uvádí, že prozatímní provádění této dohody skončí, pokud Švýcarsko nedokončí své postupy nezbytné pro vstup balíčku v platnost do konce roku 2028. Návrh Komise o podpisu dohody o účasti Švýcarska na programech Unie proto stanoví, že dohoda bude uzavřena jako součást rozsáhlého balíčku dohod, které byly předmětem jednání vedených v roce 2024.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Zavedení institucionálních ustanovení zajistí konzistentnější a jednotnější uplatňování *acquis* Unie v těch částech vnitřního trhu, jichž se Švýcarsko účastní, nebo v oblastech politiky, v nichž se Švýcarsko zavázalo k dynamické harmonizaci, k zásadě jednotného výkladu a uplatňování a k řešení sporů s úlohou Soudního dvora Evropské unie v záležitostech práva Unie. Jádrem různých dohod je zásada nediskriminace občanů Unie a rovné podmínky mezi společnostmi z Unie a Švýcarska.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Rozsáhlý balíček dohod mezi EU a Švýcarskem plně respektuje Smlouvy a zachovává integritu a autonomii právního řádu Unie. Podporuje hodnoty, cíle a zájmy Unie a zajišťuje soudržnost, účinnost a kontinuitu jejích politik a činností.

Institucionální a podstatné změny stávajících dohod, jakož i případně zavedení pravidel státní podpory a nové dohody pomohou dosáhnout cílů politiky Unie v těchto oblastech politiky:

- vnitřní trh,
- hospodářská soutěž,
- zaměstnanost a sociální věci,
- volný pohyb osob,
- doprava,
- zemědělství,
- bezpečnost a kvalita potravin,

⁴ COM(2025)159 final a COM(2025)160 final ze dne 9. dubna 2025.

- zvířata a živočišné produkty,
- rostliny a rostlinné produkty,
- ochrana spotřebitelů,
- energetika,
- ochrana zdraví
- a obchod.

Kromě toho dohoda o přidružení Švýcarska k programům Unie a dohoda o účasti Švýcarska v Agentuře Evropské unie pro Kosmický program přispějí k prosazování cílů politiky Unie v těchto oblastech politiky:

- vzdělávání a odborná příprava,
- výzkum a inovace,
- digitální ekonomika a společnost,
- ochrana zdraví
- vesmír.

Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii přispěje k dosažení cílů politiky Unie ve vztahu k její hospodářské a sociální soudržnosti.

Zajištěním přiměřeného finančního příspěvku Švýcarska na řízení a provoz agentur a subjektů, jichž se účastní, a informačních systémů, k nimž má přístup, budou chráněny finanční zájmy Unie.

Fórum pro spolupráci a dialog mezi poslanci Evropského parlamentu a švýcarským Spolkovým shromážděním zřízené zvláštním protokolem je v souladu s praxí v dohodách o přidružení a strategickém partnerství, které Unie uzavírá se třetími zeměmi.

Provádění několika dohod a protokolů, na něž se tento návrh vztahuje, sice závisí na technických a digitálních systémech, avšak návrh nezavádí žádné požadavky, které by ukládaly změny, pokud jde o používání nebo strukturu těchto systémů. Zásada „standardní digitalizace“ zůstává návrhem nedotčena.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD

Dohody a protokoly, které jsou předmětem navrhovaného rozhodnutí, jsou spolu neoddělitelně spjaty, tvoří soudržný celek a stanoví strukturu posíleného a komplexního partnerství v široké škále oblastí, na něž se vztahují Smlouvy, a to na základě vhodné rovnováhy práv a povinností. Vhodným hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí Rady o podpisu výše uvedených dohod a protokolů je proto článek 217 Smlouvy o fungování EU. Procesněprávním základem je čl. 218 odst. 5 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 8 druhým pododstavcem Smlouvy o fungování EU. Právním základem navrhovaného rozhodnutí Rady je proto článek 217 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 5 Smlouvy o fungování EU a čl. 218 odst. 8 druhým pododstavcem Smlouvy o fungování EU.

Komise se domnívá, že Unie má pravomoc ve všech oblastech, na něž se vztahují dohody a protokoly, které jsou předmětem tohoto návrhu, a že by proto dohody a protokoly měly být podepsány pouze Unií.

3. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

V dohodách v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, v dohodě o ochraně zdraví a v dohodě o Agentuře Evropské unie pro Kosmický program Švýcarsko souhlasilo s poskytnutím finančních příspěvků do rozpočtu Unie na řízení a provoz agentur a subjektů, jichž se účastní, a na informační systémy, k nimž má přístup, s přihlédnutím k oblasti působnosti každé dohody.

Ve většině případů jsou způsoby plateb stanoveny ve zvláštních přílohách, které se řídí stejným vzorem. Soubor standardních ustanovení společných dotčeným dohodám a protokolům vyžaduje, aby Švýcarsko platilo roční finanční příspěvek splatný k datům uvedeným ve výzvách k poskytnutí finančních prostředků vydaných Evropskou komisí. Tento příspěvek se skládá ze součtu provozního příspěvku a poplatku za účast.

Pokud již pro agentury nebo informační systémy existují jiná finanční ujednání, jsou zachována.

Zvláštní způsoby financování agentur a informačních systémů jsou popsány v oddíle, který podrobně popisuje ustanovení dohod. Legislativní finanční výkaz předložený spolu s tímto návrhem ilustruje budoucí rozpočtové důsledky těchto ujednání a způsobů plateb.

4. OSTATNÍ PRVKY

• **Provádění orgány zřízenými podle dohod a protokolů**

Balíček dohod je společně vázán podobnými institucionálními ustanoveními a/nebo jinými vzájemnými vazbami. Všechny dohody, na něž se vztahuje rozsáhlý balíček, zahrnují smíšené výbory složené ze zástupců Unie a Švýcarska, které se z velké části řídí stejným vzorem. Všechny dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, dohoda o obchodu se zemědělskými produkty, dohoda o ochraně zdraví a dohoda o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na sociální a hospodářskou soudržnost Unie umožňují zřídit pracovní skupiny. Několik dohod obsahuje mechanismy řešení sporů založené na stejném vzoru, které zajišťují, že lze řešit porušení povinností jednou ze stran v rámci dotčené dohody nebo v celém balíčku dohod. Protokol o parlamentní spolupráci rovněž zřizuje smíšený parlamentní výbor složený ze zástupců Evropského parlamentu a švýcarského Spolkového shromáždění.

• **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Složení rozsáhlého balíčku a povaha dohod a protokolů

Rozsáhlý balíček sestává z několika dohod a protokolů, které mají různé účely a uspořádání, i když sdílejí společné prvky. Balíček zahrnuje zejména dohody a protokol v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, dohodu o obchodu se zemědělskými produkty, dohody o spolupráci a protokol o parlamentní spolupráci. Několik z těchto dohod a protokolů je doprovázeno společnými prohlášeními. Balíček je doplněn společným prohlášením o zahájení dialogu na vysoké úrovni mezi Unií a Švýcarskem.

Dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní

V důsledku institucionálních změn budou čtyři z pěti stávajících dohod považovány za dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, což má dopad zejména na jejich propojení. Tento status bude mít rovněž nová dohoda a nový protokol.

Stávající dohody, které budou považovány za dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem

- Dohoda mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na druhé straně o volném pohybu osob (dále jen „dohoda o volném pohybu osob“),
- Dohoda o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací (dále jen „dohoda o letecké dopravě“),
- Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici (dále jen „dohoda o pozemní dopravě“),
- Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody (dále jen „dohoda o vzájemném uznávání“).

Nová dohoda a protokol, které budou považovány za dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem

- Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině (dále jen „dohoda o elektřině“),
- Protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, kterým se vytváří společný prostor bezpečnosti potravin (dále jen „protokol o společném prostoru bezpečnosti potravin“).

Dohoda o obchodu se zemědělskými produkty

- Dohoda mezi Evropským Společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty (dále jen „dohoda o obchodu se zemědělskými produkty“). Tato dohoda již nebude považována za dohodu v oblasti související s vnitřním trhem, již se Švýcarsko účastní.

Dohody o spolupráci

Několik dohod lze považovat za dohody o spolupráci, a proto nepředstavují dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní. Jejich uspořádání a obsah se liší v závislosti na jejich účelu. Jedná se o tyto dohody:

- Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví (dále jen „dohoda o ochraně zdraví“),
- Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii (dále jen „dohoda o soudržnosti“),
- Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program (dále jen „dohoda o Agentuře pro Kosmický program“),
- Dohoda mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie (dále jen „dohoda o programech Unie“).

Dohoda o programech Unie nebude podrobně popsána, neboť její podpis je předmětem samostatných návrhů⁵.

Protokol o parlamentní spolupráci

⁵ COM(2025)159 final a COM(2025)160 final ze dne 9. dubna 2025.

Protokol mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o parlamentní spolupráci (dále jen „protokol o parlamentní spolupráci“) poskytuje právní základ a mechanismy pro politickou spolupráci mezi Evropským parlamentem a švýcarským Spolkovým shromážděním.

Dialog na vysoké úrovni

„Společné prohlášení Evropské unie a Švýcarské konfederace o zahájení dialogu na vysoké úrovni o rozsáhlém dvoustranném balíčku a o možném dalším rozvoji dvoustranných vztahů mezi Evropskou unií a Švýcarskem“ poskytne rámec pro politická jednání mezi členem či členkou Evropské komise a členem či členkou švýcarské Spolkové rady odpovědným či odpovědnou za vztahy mezi EU a Švýcarskem. Dialogy na vysoké úrovni jsou společným nástrojem, o který se Unie opírá, aby poskytla impulsy pro spolupráci se třetími zeměmi v konkrétní oblasti.

Dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní

Institucionální ustanovení

S výhradou technicky odůvodněných úprav byla do všech dohod v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, zahrnuta stejná institucionální ustanovení, a to buď jako součást nových dohod, nebo prostřednictvím institucionálních protokolů. Dohoda o ochraně zdraví obdobně uplatňuje stejná institucionální řešení. Institucionální ustanovení obsahují tyto prvky:

- 1) *jednotný výklad a uplatňování*: povinnost vykládat a uplatňovat dotčené dohody jednotně na vnitřním trhu a v rozsahu, v jakém obsahují pojmy práva Unie, v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie, a to jak před podpisem příslušné dohody, tak po něm;
- 2) *dynamická harmonizace*: povinnost stran, s výhradou omezených výjimek, začlenit do dotčených dohod všechny právní akty Unie, které spadají do jejich oblasti působnosti; vzhledem ke svému monistickému právnímu řádu se tyto akty stanou začleněním do dohod součástí švýcarského právního řádu. Výměnou za to bude Švýcarsko zapojeno do přípravy aktů, které mají být začleněny do dotčených dohod, například Švýcarsko se bude účastnit příslušných výborů a skupin odborníků bez hlasovacího práva. Z historických důvodů je Švýcarsko v případě dohod o vzájemném uznávání a o pozemní dopravě povinno přijmout ustanovení vnitrostátního práva, která dosáhnou výsledku, jehož má být dosaženo těmito akty;
- 3) *řešení sporů*: účinný mechanismus pro řešení sporů založený na rozhodčím řízení vedeném třetí stranou; rozhodčí soud má povinnost předložit Soudnímu dvoru Evropské unie, jehož stanoviska jsou pro rozhodčí soud právně závazná, otázky týkající se ustanovení dohod zahrnujících pojmy práva Unie;
- 4) *provázanost dohod*: možnost stran přijmout v rámci postupu řešení sporů přiměřená a účinná kompenzační opatření v případě, že se jedna ze stran domnívá, že druhá strana nesplnila požadavky rozhodnutí rozhodčího soudu; tato kompenzační opatření mohou být přijata buď v dotčené dohodě, nebo v jakékoli jiné dohodě týkající se vnitřního trhu, včetně částečného nebo úplného pozastavení takové dohody nebo dohod.

Ustanovení o státní podpoře

Kromě toho jsou do těch dohod, v nichž je třeba zajistit rovné podmínky hospodářské soutěže na vnitřním trhu, zejména do dohody o letecké dopravě, pozemní dopravě a elektřině, začleněna hmotněprávní a procesní pravidla, včetně mechanismů dohledu a prosazování,

rovnocenná pravidlům uplatňovaným v Unii. Tato pravidla státní podpory jsou uvedena buď v hlavní části dohody, jako je tomu v případě dohody o elektřině, nebo ve zvláštních protokolech, jako je tomu v případě dohod o letecké a pozemní dopravě. V obou případech jsou obecná a odvětvová pravidla státní podpory, která doplňují výše uvedený rámec, uvedena ve zvláštních přílohách.

Účast v agenturách a informačních systémech

Švýcarsko získá dodatečný přístup k agenturám a/nebo informačním systémům na základě těchto dohod v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní: dohoda o volném pohybu osob, dohoda o vzájemném uznávání, protokol o společném prostoru bezpečnosti potravin a dohoda o elektřině. Švýcarsko rovněž získá dodatečný přístup k agentuře a informačním systémům v rámci dohody o ochraně zdraví.

Výše uvedená standardní ustanovení se budou vztahovat na mechanismy financování spojené s dodatečným přístupem k agenturám a informačním systémům, který Švýcarsko získá prostřednictvím rozsáhlého balíčku. Tato standardní ustanovení by se v zásadě měla vztahovat na mechanismy financování spojené s jakýmkoli dalším přístupem k agenturám, subjektům, informačním systémům a dalším činnostem, který může Švýcarsko v budoucnu získat na základě dohod, které jsou součástí balíčku, nebo na základě dalších dohod, které Unie a Švýcarsko mohou uzavřít.

Provozní příspěvek, jenž bude součástí ročního finančního příspěvku Švýcarska, vychází z klíče pro stanovení příspěvku, který je definován jako poměr hrubého domácího produktu (HDP) Švýcarska v tržních cenách k HDP Unie v tržních cenách⁶. Klíč pro stanovení příspěvku se použije na schválený roční rozpočet Unie zapsaný v příslušné dotační položce (příslušných dotačních položkách) rozpočtu Unie pro daný rok, případně s výhradou úprav, které zohledňují oblast působnosti dohody. Provozní příspěvek na informační systémy a jiné činnosti se vypočítá tak, že se klíč pro stanovení příspěvku použije na příslušný rozpočet pro daný rok, jak je stanoveno v dokumentech k plnění rozpočtu (jako jsou pracovní programy nebo smlouvy). Roční poplatek za účast bude činit 4 % provozního příspěvku.

Všechny referenční částky vycházejí z prostředků na závazky.

Dohody, které umožní Švýcarsku přístup k agenturám, obsahují rovněž dodatek o právech, výsadách a imunitách těchto agentur a jejich zaměstnanců, která se řídí standardním vzorem a odráží ustanovení Protokolu (č. 7) o výsadách a imunitách Evropské unie.

Dohoda o volném pohybu osob

Aktualizovaná dohoda o volném pohybu osob zajistí dynamickou harmonizaci Švýcarska se stávajícími a budoucími právními akty Unie v oblasti volného pohybu osob a vysílání pracovníků.

Pozměňovací protokol k dohodě o volném pohybu osob mění její strukturu. Příloha I stávajícího znění dohody zahrnuje značný počet hmotněprávních ustanovení. Uvedenou přílohu nahrazuje seznam právních aktů Unie, s nimiž se bude Švýcarsko dynamicky harmonizovat a jež budou z velké části pokrývat podstatu uvedených ustanovení.

⁶ Příslušný HDP, který se použije, je posledně známá hodnota HDP k 1. lednu roku, v němž je uskutečněna roční platba, stanovená Statistickým úřadem Evropské unie (EUROSTAT), s náležitým ohledem na Dohodu mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o spolupráci v oblasti statistiky (Úř. věst. L 90, 28.3.2006, s. 2).

Nahrazení hmotněprávních ustanovení dohody začleněním *acquis* Unie bude doprovázeno řadou výjimek z dynamické harmonizace v těchto oblastech: lhůta pro předběžné oznámení a kontroly, finanční záruky a sankce pro poskytovatele služeb, doklad o samostatné výdělečné činnosti, nabytí trvalého pobytu, nákup nemovitého majetku, průkazy totožnosti, vyhoštění a některé záležitosti kantonálního práva týkající se koordinace systémů sociálního zabezpečení. Některé z těchto výjimek jsou již obsaženy ve stávající dohodě. Stávající ustanovení o právech studentů bude revidováno tak, aby strany již nemohly diskriminovat studenty druhé strany, pokud jde o školné a související mechanismy veřejné podpory, na univerzitách financovaných převážně z veřejných prostředků. Bude zaručena stávající úroveň přístupu studentů Unie na tyto univerzity ve Švýcarsku.

Ustanovení o zákazu snížení úrovně ochrany navíc stanoví, že Švýcarsko nebude muset začlenit nové *acquis* týkající se vysílání pracovníků, pokud by jeho účinkem bylo úmyslné oslabení nebo snížení úrovně ochrany vyslaných pracovníků, pokud jde o pracovní podmínky.

Prostřednictvím protokolu připojeného k aktualizované dohodě se strany zavázají, že unijní a švýcarská pravidla pro udělování povolení k dlouhodobému pobytu budou uplatňována nediskriminačním způsobem, zejména pokud jde o minimální délku předchozího pobytu v délce pěti let.

Stávající ochranná doložka bude upravena a sladěna s institucionálním protokolem. Může být aktivována v případě vážných hospodářských nebo sociálních obtíží způsobených uplatňováním dohody. Pokud se strany nemohou dohodnout na vhodném a dohodnutém řešení k nápravě situace, může strana, která argumentuje vážnými hospodářskými obtížemi, věc předložit rozhodčímu soudu. Strana bude moci přijmout ochranná opatření pouze tehdy, pokud rozhodčí soud usoudí, že je situace odůvodňuje.

Několik společných prohlášení připojených k dohodě objasňuje, jak strany společně chápou ustanovení týkající se např. prevence a boje proti zneužívání práv v rámci *acquis* o volném pohybu osob, oznamovacích postupů v souvislosti s nástupem do zaměstnání nebo účinných kontrolních systémů, včetně švýcarského duálního systému prosazování, pokud jde o poskytování služeb.

Podle dohody bude mít Švýcarsko přístup k těmto informačním systémům a bude do nich finančně přispívat v souladu se standardními finančními postupy:

- Evropská síť služeb zaměstnanosti (EURES) zřízená nařízením (EU) 2016/589⁷,
- elektronická výměna informací o sociálním zabezpečení (EESSI) zavedená nařízením (ES) č. 883/2004 a nařízením (ES) č. 987/2009⁸,
- moduly systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI) zřízeného nařízením (EU) č. 1024/2012⁹ týkající se vysílání pracovníků, služeb, odborných kvalifikací, evropského profesního průkazu, regulovaných povolání a jednotné digitální brány.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/589 ze dne 13. dubna 2016 o Evropské síti služeb zaměstnanosti (EURES), přístupu pracovníků ke službám mobility a další integraci trhů práce a o změně nařízení (EU) č. 492/2011 a (EU) č. 1296/2013 (Úř. věst. L 107, 22.4.2016, s. 1).

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 284, 30.10.2009, s. 1).

Účast na platformě EURES podpoří mobilitu pracovních sil, usnadní výměnu volných pracovních míst a profilů uchazečů o zaměstnání a zajistí vysoce kvalitní zprostředkování mezi jazyky a vnitrostátními kontexty, mimo jiné využitím klasifikace evropských dovedností, kompetencí, kvalifikací a povolání (ESCO).

Stávající mechanismy financování se budou i nadále vztahovat na finanční příspěvek Švýcarska do Vzájemného informačního systému sociální ochrany (MISSOC), k němuž již má přístup.

Dohoda o letecké dopravě

Aktualizovaná dohoda o letecké dopravě zajistí dynamickou harmonizaci Švýcarska se stávajícími a budoucími právními akty Unie v oblasti letecké dopravy.

Pozměňovací protokol k dohodě o letecké dopravě nemění cíle dohody a zavádí omezené změny hlavního textu a přílohy dohody. Nejvýznamnější je vzájemná výměna kabotážních práv (umožňující příslušným leteckým společnostem létat mezi dvěma místy na území členského státu nebo Švýcarska) mezi stranami.

Nepředpokládá se žádný dodatečný přístup k informačním systémům. Nadále budou platit stávající finanční podmínky týkající se účasti Švýcarska v Agentuře Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA) zřízené nařízením (EU) 2018/1139¹⁰. Stávající ujednání týkající se práv, výsad a imunit agentury EASA a jejích zaměstnanců budou nahrazena výše uvedeným vzorem.

K dohodě je připojen protokol o státní podpoře, k němuž bude připojeno společné prohlášení.

Dohoda o pozemní dopravě

Podle aktualizované dohody o pozemní dopravě, stejně jako je tomu v jejím původním znění, bude Švýcarsko povinno přijmout ustanovení vnitrostátního práva, která dosáhnou výsledku, jehož má být dosaženo prostřednictvím právních aktů Unie uvedených v příloze dohody.

Aktualizovaná dohoda objasní, že železniční podniky mohou na vlastní odpovědnost provozovat služby mezinárodní osobní železniční dopravy mezi Unií a Švýcarskem, včetně mezinárodní kabotáže. Pozměňovací protokol začlení příslušné *acquis* Unie do dohody, která zaručí právo provozovat služby mezinárodní železniční nákladní dopravy v Unii a ve Švýcarsku.

Švýcarsko bude využívat určitých výjimek. Švýcarsko bude například moci upřednostnit železniční dopravu, která je součástí švýcarského taktového jízdního řádu. Naopak Unie nebo její členské státy mohou na svém území upřednostnit společnosti z Unie provozující služby osobní železniční dopravy před švýcarskou mezinárodní osobní železniční dopravou, která provozuje část mezinárodní dopravy podle švýcarského taktového jízdního řádu. Švýcarsko

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1024/2012 ze dne 25. října 2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu a o zrušení rozhodnutí Komise 2008/49/ES (Úř. věst. L 316, 14.11.2012, s. 1).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91 (Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1).

bude mít rovněž právo přijmout nástroje pro řízení kapacity, které stanoví minimální počet tras vlaků za hodinu pro vymezené druhy dopravy, včetně nákladní, regionální a dálkové osobní dopravy, které mohou rovněž sloužit mezinárodnímu účelu. Bude mít rovněž možnost uložit společností provozujícím osobní dopravu povinnost účastnit se švýcarského systému prodeje jízdenek a integrace cen a zároveň společností zaručit svobodu tvorby cen. Příslušné švýcarské orgány budou rovněž moci přímo uzavírat smlouvy o veřejných zakázkách na služby v železniční dopravě za zvláštních podmínek, které zaručí, že nebude dotčen vnitřní trh Unie, pokud jde o území Unie.

Stávající švýcarský systém poplatků za těžká nákladní vozidla, na který se vztahuje výjimka z dynamické harmonizace, se přiblíží systému poplatků Unie.

Švýcarsko spolupracuje s Agenturou Evropské unie pro železnice zřízenou nařízením (EU) 2016/796¹¹ jako třetí země. V souladu s platnými právními předpisy Unie a po jejich schválení správní radou se agentura dohodne s příslušnými švýcarskými orgány na ujednáních podrobně uvádějících povahu a rozsah jejich účasti na práci agentury.

Nepředpokládá se žádný dodatečný přístup k informačním systémům. Stávající finanční postupy se budou nadále vztahovat na přístup Švýcarska k systému Tachonet, jak je stanoveno v nařízení (EU) č. 165/2014 a prováděcím nařízením Komise (EU) 2016/68¹².

K dohodě je připojen protokol o státní podpoře, k němuž bude připojeno společné prohlášení. K pozměňovacímu protokolu bude rovněž připojeno společné prohlášení.

Dohoda o vzájemném uznávání

Podle aktualizované dohody o vzájemném uznávání bude Švýcarsko povinno přijmout ustanovení vnitrostátního práva, která dosáhnou výsledku, jehož má být dosaženo prostřednictvím právních aktů Unie uvedených v příloze dohody. Bude-li oblast působnosti dohody v budoucnu rozšířena, bude se tentýž přístup vztahovat i na další oblasti.

Pozměňovací protokol k dohodě o vzájemném uznávání zavádí pouze omezené změny hlavního textu a přílohy dohody s cílem lépe vymezit účel a oblast působnosti dohody, použitelné postupy a úlohu orgánů stran a hospodářských subjektů, jakož i spolupráci mezi stranami.

Ve všech oblastech, na něž se vztahuje příloha 1 dohody, bude Švýcarsko muset přijmout právní předpisy k dosažení stejného výsledku jako *acquis* Unie uvedené ve zmíněné příloze. Příslušná ustanovení švýcarského práva již nebudou v příloze uvedena. Jediná výjimka z

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/796 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro železnice a o zrušení nařízení (ES) č. 881/2004 (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 1).

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 165/2014 ze dne 4. února 2014 o tachografech v silniční dopravě, o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 1) a prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/68 ze dne 21. ledna 2016 o společných postupech a specifikacích nezbytných pro propojení elektronických rejstříků karet řidiče (Úř. věst. L 15, 22.1.2016, s. 51) ve znění prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/1503 ze dne 25. srpna 2017 (Úř. věst. L 221, 26.8.2017, s. 10).

tohoto pravidla se týká kapitoly 11 přílohy 1, kde budou nadále uvedena ustanovení švýcarského práva. To odráží dohodnutou výjimku, pokud jde o směrnici 2007/45/ES¹³.

V některých oblastech bude přístup Švýcarska k rozhodování omezen. Zpravidla nebude mít přístup k příslušným skupinám odborníků a výborům komitologie zabývajícím se léčivými přípravky. Nebude mít ani přístup do Evropské agentury pro léčivé přípravky. V oblasti zdravotnických prostředků bude úloha Švýcarska ve výběrech a skupinách odborníků omezena na jednoho pozorovatele.

Podle aktualizované dohody bude mít Švýcarsko přístup k informačnímu systému EudraGMDP o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, který byl zřízen směrnicí 2004/27/ES¹⁴, a bude na něj finančně přispívat.

Dohoda o elektřině

Dohoda o elektřině zajistí dynamickou harmonizaci Švýcarska se stávajícími a budoucími právními akty Unie v oblasti elektřiny.

Účelem dohody o elektřině je umožnit Švýcarsku přístup na vnitřní trh Unie s elektřinou. Jejím cílem je např. podpořit přeshraniční obchod s elektřinou, zaručit integritu a transparentnost trhu s elektřinou, jakož i rovné zacházení se všemi účastníky trhu, zajistit stabilitu elektrických sítí a bezpečnost dodávek a také podporovat elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie. Dohoda vymezuje pravidla a pojmy platné pro vnitřní trhy s elektřinou, jakož i úlohu a povinnosti subjektů, jako jsou provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav. Předpokládá rovněž přechodné ustanovení pro již existující dlouhodobé rezervace kapacity propojovacích vedení na švýcarských hranicích, které nejsou slučitelné s *acquis*.

Pokud jde o ochranu životního prostředí v odvětví elektřiny, Švýcarsko je povinno přijmout nebo zachovat ustanovení švýcarských právních předpisů, která stanoví požadavky zajišťující alespoň stejnou úroveň ochrany, jaká je stanovena v příslušném *acquis*. Tato ustanovení nesmějí představovat překážku volnému přístupu na švýcarský trh zboží a služeb z Unie, jež splňují požadavky stanovené v příslušném *acquis*. Předpokládá se výjimka z povinnosti dynamické harmonizace, která Švýcarsku umožní přijmout nezbytná, přiměřená a nenarušující opatření k zajištění bezpečnosti dodávek elektřiny vytvořením a zavedením zásob elektřiny v rozsahu, v jakém jsou slučitelná s dohodou.

Podle dohody se Švýcarsko bude moci podílet na činnosti Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), zřízené nařízením (EU) 2019/942¹⁵, a bude muset přispívat na její financování. Dohoda obsahuje standardní dodatek o právech, výsadách a imunitách agentury ACER a jejích zaměstnanců. Švýcarsko bude mít rovněž přístup k databázi Unie zřízené směrnicí (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/45/ES ze dne 5. září 2007, kterou se stanoví pravidla pro jmenovitá množství výrobků v hotovém balení, zrušují směrnice Rady 75/106/EHS a 80/232/EHS a mění směrnice Rady 76/211/EHS (Úř. věst. L 247, 21.9.2007, s. 17).

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/27/ES ze dne 31. března 2004, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 136, 30.4.2004, s. 34).

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 22).

obnovitelných zdrojů¹⁶ a bude na ni finančně přispívat v souladu se standardními finančními postupy.

Dohoda obsahuje ustanovení o státní podpoře a bude k ní připojeno společné prohlášení.

Protokol o společném prostoru bezpečnosti potravin

Protokol o společném prostoru bezpečnosti potravin zajistí dynamickou harmonizaci a souběžné uplatňování Švýcarskem v celém *acquis* Unie souvisejícím s potravinovým řetězcem.

Stávající přílohy nynější dohody o obchodu se zemědělskými produkty, jež se týkají sanitárních a fytosanitárních opatření, budou z dohody o obchodu se zemědělskými produkty odstraněny a jejich předmětu se bude věnovat protokol o společném prostoru bezpečnosti potravin. Právě díky těmto přílohám je dohoda o obchodu se zemědělskými produkty ve své stávající podobě v současnosti kvalifikována jako dohoda v oblasti související s vnitřním trhem, jíž se Švýcarsko účastní.

Protokol o společném prostoru bezpečnosti potravin, který doplňuje dohodu o obchodu se zemědělskými produkty, bude i nadále spojen s dohodou o obchodu se zemědělskými produkty v tom smyslu, že po ukončení dohody nebo protokolu bude automaticky ukončen i druhý nástroj.

Protokol zřizuje společný prostor bezpečnosti potravin, který pokrývá všechny rozměry potravinového řetězce. Jeho cílem je např. zvýšit bezpečnost potravin a krmiv, zajistit vysokou úroveň zdraví lidí, zvířat a rostlin, bojovat proti antimikrobiální rezistenci, posílit ochranu zvířat a prosazovat vysoké standardy dobrých životních podmínek zvířat.

Kromě dynamické harmonizace, pokud jde o všechny právní akty v *acquis* Unie týkající se celého potravinového řetězce, obsahuje protokol o společném prostoru bezpečnosti potravin povinnost Švýcarska dočasně uplatňovat veškeré nelegislativní akty založené na použitelných sekundárních právních předpisech ode dne, kdy se tyto nelegislativní akty stanou použitelnými v Unii, až do data rozhodnutí smíšeného výboru o začlenění tohoto aktu, aby bylo zaručeno jejich souběžné uplatňování v celém společném prostoru bezpečnosti potravin.

Výjimky z povinnosti dynamické harmonizace umožní Švýcarsku za určitých podmínek zachovat ustanovení vnitrostátního práva týkající se geneticky modifikovaných organismů a dobrých životních podmínek zvířat. Kromě toho bude Švýcarsko moci zachovat svá opatření týkající se dovozu hovězího masa ze skotu potenciálně ošetřeného hormonálními růstovými stimulanty za předpokladu, že toto hovězí maso nebude přemísťováno do Unie.

Bude možné přijmout kompenzační opatření v případě, že některá ze stran nesplní požadavky rozhodnutí rozhodčího soudu, buď v protokolu o společném prostoru bezpečnosti potravin, nebo v jakékoli jiné dohodě v oblasti související s vnitřním trhem, jíž se Švýcarsko účastní, nebo v dohodě o obchodu se zemědělskými produkty.

Aby Švýcarsko mohlo připravit změnu stávajícího systému založeného na rovnocennosti na systém založený na zásadě, podle níž se na jeho území uplatňuje současně samotné *acquis*

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

Unie, protokol o společné oblasti bezpečnosti potravin stanoví, že stávající přílohy dohody o obchodu se zemědělskými produkty týkající se sanitárních a fytosanitárních opatření budou mít i nadále právní účinky po přechodné období v délce nejvýše 24 měsíců. Po uplynutí této lhůty se plně použijí všechna ustanovení protokolu o společném prostoru bezpečnosti potravin.

Protokol předpokládá přístup Švýcarska k Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA), zřízenému nařízením (ES) č. 178/2002¹⁷, a obsahuje standardní dodatek o jeho právech, výsadách a imunitách, jakož i o právech, výsadách a imunitách jeho zaměstnanců. Protokol rovněž stanoví finanční příspěvek Švýcarska v souladu s výše uvedenými standardními finančními postupy na financování úřadu EFSA, jakož i na tyto informační systémy:

- portál Europhyt zřízený směrnicí Komise 94/3/ES¹⁸,
- systém včasné výměny informací pro potraviny a krmiva (RASFF) zavedený nařízením (ES) č. 178/2002¹⁹,
- platforma pro sanitární a fytosanitární certifikaci (TRACES) zřízená nařízením (EU) 2017/625²⁰ a
- informační systém pro nákazy zvířat (ADIS) zavedený nařízením (EU) 2020/2002²¹.

Dohoda o obchodu se zemědělskými produkty

Jakmile vstoupí v platnost změny dohody o obchodu se zemědělskými produkty zavedené zvláštním pozměňovacím protokolem, nebude dohoda o obchodu se zemědělskými produkty nadále považována za dohodu v oblasti související s vnitřním trhem, jíž se Švýcarsko účastní.

Po vypuštění příloh dohody o obchodu se zemědělskými produkty týkajících se sanitárních a fytosanitárních opatření bude oblast působnosti pozměněné dohody, včetně jejích zbývajících příloh, omezena na obchodní aspekty. Pojmy jednotného výkladu a uplatňování *acquis* Unie, úloha Soudního dvora Evropské unie, dynamická harmonizace a pravidla státní podpory proto

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

¹⁸ Směrnice Komise 94/3/ES ze dne 21. ledna 1994, kterou se zavádí postup pro oznamování zadržení zásluky nebo škodlivého organismu pocházejících ze třetích zemí a představujících bezprostřední nebezpečí pro zdraví rostlin (Úř. věst. L 32, 5.2.1994, s. 37).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (Úř. věst. L 95, 7.4.2017, s. 1).

²¹ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/2002 ze dne 7. prosince 2020, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429, pokud jde o hlášení nákaz uvedených na seznamu a podávání zpráv o nich v rámci Unie, formáty a postupy pro předkládání programů dozoru v rámci Unie a eradikačních programů a podávání zpráv o nich a pro žádost o uznání statusu území prostého nákazy a o počítačový informační systém (Úř. věst. L 412, 8.12.2020, s. 1).

nejsou relevantní. Institucionální rámec stanovený v této dohodě se proto liší od rámce stanoveného v protokolu o společném prostoru bezpečnosti potravin.

Pozměňovací protokol aktualizuje mechanismus řešení sporů v souladu se zavedenou praxí v obchodních dohodách Unie a Švýcarska. Použitelný postup pro řešení sporů bude založen na postupu obsaženém v dohodách v oblastech vnitřního trhu, jichž se Švýcarsko účastní. Dohoda s nimi rovněž sdílí soubor společných ustanovení týkajících se rozhodčího soudu. Nepředpokládá se, že by Soudní dvůr Evropské unie hrál nějakou úlohu při řešení sporů. Kompenzační opatření v případě, že některá ze stran nesplní požadavky rozhodnutí rozhodčího soudu, mohou být přijata buď v dohodě o obchodu se zemědělskými produkty, nebo v protokolu o společném prostoru bezpečnosti potravin, nikoli však v jiných dohodách v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní.

Dohody o spolupráci v oblasti ochrany zdraví, soudržnosti a vesmíru

Dohoda o ochraně zdraví

Cílem dohody o ochraně zdraví je posílit spolupráci mezi EU a Švýcarskem, pokud jde o vážné přeshraniční zdravotní hrozby, a to začleněním Švýcarska do příslušných mechanismů a orgánů.

Nepředstavuje dohodu v oblasti související s vnitřním trhem, již se Švýcarsko účastní. Výše uvedená totožná institucionální ustanovení však dohoda uplatňuje analogicky a zahrnuje povinnost dynamické harmonizace s příslušným *acquis* Unie.

Dohoda sdílí s dohodami v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, soubor společných ustanovení týkajících se rozhodčího soudu, včetně úlohy Soudního dvora Evropské unie. V případě sporů mohou být kompenzační opatření k nápravě případné nerovnováhy přijata buď v dohodě o ochraně zdraví, nebo ve složce týkající se zdraví (EU4Health) dohody o programech Unie.

Dohoda předpokládá přístup Švýcarska k Evropskému středisku pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) zřízenému nařízením (ES) č. 851/2004²² a jeho finanční příspěvek v souladu se standardními finančními postupy. Obsahuje standardní dodatek o právech, výsadách a imunitách ECDC a jeho zaměstnanců.

V případě systému včasného varování a reakce (EWRS) zřízeného nařízením (EU) 2022/2371²³ bude finanční příspěvek Švýcarska v rámci stávajícího víceletého finančního rámce (VFR) součástí jeho příspěvku na financování ECDC na jedné straně a programu EU4Health na straně druhé. Pokud by byl v příštím víceletém finančním rámci systém včasného varování a reakce financován z různých zdrojů, použijí se na příspěvek Švýcarska na systém včasného varování a reakce výše uvedené postupy.

Dohoda o soudržnosti

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zřizuje Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (Úř. věst. L 142, 30.4.2004).

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2371 ze dne 23. listopadu 2022 o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách a o zrušení rozhodnutí č. 1082/2013/EU (Úř. věst. L 314, 6.12.2022, s. 26).

Dohoda o soudržnosti nepředstavuje dohodu v oblasti související s vnitřním trhem, jíž se Švýcarsko účastní.

Stanoví základ pro pravidelný finanční příspěvek Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Unii, který doplňuje opatření Unie a členských států v oblasti soudržnosti.

Dohoda stanoví parametry a pravidla pro stanovení finančního příspěvku Švýcarska. Příspěvková období budou vymezena na základě platného víceletého finančního rámce Unie. První příspěvkové období má probíhat od 1. ledna 2030 do 31. prosince 2036. Bude doplněno jednorázovým dodatečným finančním závazkem na období od konce roku 2024 do konce roku 2029.

Na začátku každého příspěvkového období budou muset strany uzavřít memorandum o porozumění popisující tematické oblasti, v nichž může být finanční příspěvek Švýcarska během tohoto období použit, např.: inkluzivní lidský a sociální rozvoj, udržitelný hospodářský rozvoj podporující začlenění, zelená transformace, demokracie a účast nebo migrace.

V memorandu o porozumění by měla být rovněž uvedena výše finančního příspěvku stanovená na základě pravidel uvedených v dohodě. Finanční příspěvek Švýcarska nebude převeden do rozpočtu Unie.

Memorandum o porozumění bude základem pro prováděcí dohody mezi Švýcarskem a přijímajícími členskými státy specifické pro jednotlivé země. Tyto dohody stanoví přidělování finančních prostředků jednotlivým zemím, jakož i jejich rozdělení mezi tematické oblasti, podpůrná opatření, struktury pro řízení a kontrolu a platné podmínky a příslušné orgány v daném členském státě.

Mechanismus řešení sporů podle dohody má společné prvky s mechanismem obsaženým v dohodách v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, ale jsou mezi nimi také rozdíly. Stejný je především soubor společných ustanovení týkajících se rozhodčího soudu. Nepředpokládá však úlohu Soudního dvora Evropské unie. V případě sporů mohou být kompenzační opatření k nápravě případné nerovnováhy přijata buď v dohodě o soudržnosti nebo v jakékoli z dohod uvedených v dohodě o soudržnosti.

Dohoda o Agentuře pro Kosmický program

Dohoda o Agentuře pro Kosmický program nepředstavuje dohodu v oblasti související s vnitřním trhem, jíž se Švýcarsko účastní. Stanoví podmínky, za nichž má Švýcarsko právo účastnit se činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program (EUSPA), zřízené nařízením (EU) 2021/696²⁴. Vychází z dohody mezi EU a Švýcarskem z roku 2014 o evropských programech družicové navigace²⁵. Dohoda o Agentuře pro Kosmický program stanoví, že strany ji budou prozatímně provádět po jejím podpisu.

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí Kosmický program Unie a zřizuje Agentura Evropské unie pro Kosmický program a zrušují nařízení (EU) č. 912/2010, (EU) č. 1285/2013 a (EU) č. 377/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 69).

²⁵ Dohoda o spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé týkající se evropských programů družicové navigace (Úř. věst. L 15, 20.1.2014, s. 3).

Dohoda stanoví finanční příspěvek Švýcarska do agentury EUSPA za použití stejného klíče pro stanovení příspěvku pro výpočet poplatků za provoz a účast, jaký je stanoven v dohodách v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, a to od roku 2028. V závislosti na datu, kdy bude dohoda prozatímně prováděna, bude procentní podíl provozního poplatku, na jehož základě budou vypočteny poplatky za účast, činit 2 % pro rok 2026 a 3 % pro rok 2027. Od roku 2028 bude procentní podíl stejný jako v jiných dohodách, které předpokládají účast Švýcarska v agenturách, tj. 4 %.

Dohoda rovněž umožňuje účast Švýcarska na činnostech souvisejících s dalšími složkami kosmického programu nad rámec systému Galileo a evropské služby pro pokrytí geostacionární navigací (EGNOS), jak je stanoveno v dohodě z roku 2014, pokud tak stanoví protokol k dohodě o programech Unie.

Dohoda obsahuje standardní dodatek týkající se práv, imunit a výsad agentury EUSPA a jejich zaměstnanců.

Protokol o parlamentní spolupráci

Protokol o parlamentní spolupráci zřizuje smíšený parlamentní výbor jako fórum pro dialog a diskusi mezi poslanci Evropského parlamentu a švýcarského Spolkového shromáždění. Jeho cílem je podpořit vzájemné porozumění a úvahy o rozsáhlých vztazích mezi EU a Švýcarskem, včetně jejich možného dalšího rozvoje. Smíšený parlamentní výbor je pravidelně informován o rozhodnutích a doporučeních smíšených výborů zřízených kteroukoli z dohod, které jsou součástí rozsáhlého balíčku. Může si vyžádat jakékoli relevantní informace týkající se provádění jakékoli dohody v rámci rozsáhlého balíčku a může stranám předkládat doporučení.

Společné prohlášení o zahájení dialogu na vysoké úrovni mezi Unií a Švýcarskem

Cílem dialogu na vysoké úrovni, který má být zahájen, je:

- podporovat vzájemné porozumění a spolupráci v souvislosti s vyjednaným rozsáhlým dvoustranným balíčkem a možným dalším rozvojem jejich dvoustranných vztahů,
- projednávat otázky společného zájmu, zejména účast Švýcarska na vnitřním trhu a možnosti posílení jejich partnerství, a
- vyhodnotit provádění rozsáhlého dvoustranného balíčku, práci smíšených výborů a možný další rozvoj jejich dvoustranných vztahů.

Podpis a znění dohod

Znění dohod a protokolů se předkládá Radě společně s tímto návrhem. Společně s tímto návrhem se předkládají znění společných prohlášení doprovázejících různé dohody nebo protokoly spolu se společným prohlášením o zahájení dialogu na vysoké úrovni mezi Unií a Švýcarskem a dvěma jednostrannými prohlášeními Švýcarska ohledně dohody o volném pohybu osob a dohody o ochraně zdraví.

V souladu se Smlouvami je na Komisi, aby zajistila podpis dohod a protokolů s výhradou jejich uzavření k pozdějšímu datu. Kromě toho by Evropská komise měla jménem Unie podepsat znění společného prohlášení o dialogu na vysoké úrovni.

Tabulka 1: Přehled institucionálních a jiných ustanovení společných dohodám v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, a dohodě o ochraně zdraví

Ustanovení dohody	Totožná ustanovení týkající se
Obecná ustanovení	– institucionálních cílů a/nebo účelů dohody – povahy dohody a vztahu protokolů k dohodě (v případě stávající dohody)
Sladění dohody s právními akty Unie	– povinnosti smíšeného výboru začlenit do dohody nové akty spadající do její oblasti působnosti – účasti na vypracování právního aktu („tvorbě rozhodnutí“) a začlenění právních aktů do dohody – plnění ústavních povinností Švýcarskem
Výklad a uplatňování dohody	– jednotného výkladu, účinného a harmonického uplatňování a zásad výlučnosti – postupu v případě obtíží při výkladu nebo uplatňování, kompenzačních opatření a spolupráce mezi jurisdikcemi
Jiná ustanovení	– smíšeného výboru – finančního příspěvku Švýcarska na financování agentur a informačních systémů, k nimž má přístup – nakládání s informacemi – odkazů v právních aktech Unie na: území a státní příslušníky členských států, vstup v platnost a provádění právních aktů, adresáty, práva a povinnosti členských států
Závěrečná ustanovení	– vstupu v platnost a trvání dohody – změn a výpovědi
Příloha o provádění finančního příspěvku Švýcarska	– seznamu činností, subjektů a informačních systémů – způsobů platby – přechodných opatření (v příslušných případech)
Příloha/dodatek o rozhodčím soudu	– soudní kanceláře a služeb sekretariátu rozhodčího soudu – zahájení řešení sporů – složení rozhodčího soudu – rozhodčího řízení – rozhodnutí rozhodčího soudu

Dodatek o výsadách a imunitách agentur	– nedotknutelnosti prostor, budov a archivů agentury – osvobození aktiv, příjmů a zboží a služeb pro úřední účely od daně – diplomatického statusu korespondence a komunikace – výsad, imunit, zdanění a sociálního zabezpečení úředníků, na něž se vztahuje služební řád
--	--

Tabulka 2: Ustanovení o státní podpoře společná pro dohodu o elektřině a protokoly o státní podpoře k dohodám o letecké a pozemní dopravě

Část/kapitola protokolu nebo příloh o státní podpoře	Totožná ustanovení týkající se
Hlavní text	– cílů týkajících se státní podpory – vztahu protokolu ke stávající dohodě (existuje-li) – státní podpory neslučitelné a slučitelné s dohodou a existující podpory – dohledu, transparentnosti, způsobů spolupráce a konzultací – začlenění právních aktů – ratifikace a vstupu v platnost, změn a vypovězení
Příloha o výjimkách a vysvětleních	– opatření slučitelných s řádným fungováním vnitřního trhu
Příloha o obecných a odvětvových aktech použitelných v Unii	– obecných aktů platných pro všechna odvětví doplněných o odvětvová pravidla specifická pro oblast, na kterou se daná dohoda vztahuje

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o podpisu rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací jménem Evropské unie a o prozatímním provádění Dohody o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 217 ve spojení s čl. 218 odst. 5 a čl. 218 odst. 8 druhým pododstavcem této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 12. března 2024¹ zmocnila Rada Komisi k zahájení jednání se Švýcarskou konfederací (dále jen „Švýcarsko“) o rozsáhlém balíčku opatření týkajících se dvoustranných vztahů se Švýcarskem, který zahrnuje institucionální ustanovení a ustanovení o státní podpoře obsažená v dohodách mezi Unií a Švýcarskem v oblastech souvisejících s vnitřním trhem a v případě potřeby ve zvláštních úpravách těchto dohod², dohodu o účasti Švýcarska na programech Unie a dohodu zakládající trvalý příspěvek Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů mezi regiony. Rada rovněž zmocnila Komisi k zahájení jednání se Švýcarskem o nových dohodách o elektřině, zdraví, bezpečnosti potravin, účasti Švýcarska v agenturách Evropské unie pro Kosmický program Unie a pro železnice a o změně Dohody o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací s cílem umožnit kabotáž.
- (2) Komise jménem Unie sjednala rozsáhlý balíček dohod, který zahrnuje protokoly o institucionální a státní podpoře a o změně ustanovení stávajících dohod mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, protokol ke stávající Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, kterým se vytváří společný prostor bezpečnosti potravin, Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině, Dohodu mezi Evropskou unií a

¹ Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2024/995 ze dne 12. března 2024 o zmocnění k zahájení jednání se Švýcarskou konfederací o institucionálních ustanoveních dohod mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací týkajících se vnitřního trhu, o dohodě o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie a o dohodě zakládající trvalý příspěvek Švýcarské konfederace na soudržnost Unie (Úř. věst. L, 2024/995, 26.3.2024).

² Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici, Dohoda o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací, Dohoda mezi Evropským společenstvím na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob, Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody, Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, všechny podepsané dne 21. června 1999 (Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 1).

Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví, Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii, Dohodu mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie, Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program, jakož i Protokol mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o parlamentní spolupráci.

- (3) Institucionální protokoly obsahují povinnost smíšeného výboru začlenit všechny akty práva Unie spadající do oblasti působnosti dohod, jakož i ustanovení zajišťující, aby Švýcarsko bylo vázáno dotýcnými pravidly. Zajišťují jednotný výklad a uplatňování všech dohod v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, a aby v případech, kdy uplatňování těchto dohod zahrnuje pojmy práva Unie, byly tyto pojmy vykládány a uplatňovány v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Institucionální protokoly stanoví účinný mechanismus pro řešení sporů založený na rozhodčím řízení, včetně postoupení všech otázek práva Unie vyplývajících z daného případu Soudnímu dvoru Evropské unie. V případě nesplnění požadavků rozhodnutí rozhodčího soudu mohou být v dotčené dohodě nebo v kterékoli z dohod v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, přijata přiměřená kompenzační opatření.
- (4) Pozměňovací protokoly ke stávajícím dohodám provádějí nezbytné podstatné změny v souladu s novým institucionálním rámcem. Kromě toho pozměňovací protokol k dohodě o letecké dopravě stanoví vzájemnou výměnu kabotážních práv.
- (5) Protokoly o státní podpoře ke stávajícím dohodám o letecké a pozemní dopravě zaručují rovné podmínky pro účast Švýcarska na vnitřním trhu v oblastech, na něž se tyto dohody vztahují. Švýcarsko bude uplatňovat hmotněprávní a procesní pravidla, včetně kontrolních a donucovacích mechanismů, která jsou rovnocenná pravidlům platným v Unii.
- (6) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty poskytuje aktualizaci mechanismu řešení sporů dohody v souladu se zavedenou praxí v obchodních dohodách Unie.
- (7) Samostatný protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty vytváří společný prostor bezpečnosti potravin, jenž zahrnuje všechny rozměry potravinového řetězce. Tento protokol obsahuje institucionální ustanovení, která jsou společná pro všechny dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní.
- (8) Nová Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině stanoví pravidla a podmínky, za nichž se Švýcarsko může účastnit vnitřního trhu s elektřinou. Dohoda obsahuje institucionální ustanovení, která jsou společná pro všechny dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, jakož i pravidla státní podpory, která jsou téměř totožná s pravidly platnými v oblasti letecké a pozemní dopravy.
- (9) Nová Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví má za cíl posílit spolupráci mezi Unií a Švýcarskem, pokud jde o vážné přeshraniční zdravotní hrozby, a obdobně uplatňuje institucionální ustanovení, která jsou společná dohodám v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní. Tato

dohoda souvisí s účastí Švýcarska na programu činnosti Unie v oblasti zdraví („program EU4Health“).

- (10) Nová Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii stanoví právní základ a parametry pravidelného finančního příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Unii v rámci rozsáhlého balíčku. Dohoda zahrnuje mechanismus řešení sporů; v každé z dohod, jichž se balíček týká, mohou být přijata přiměřená kompenzační opatření pro případ nesplnění požadavků rozhodnutí rozhodčího soudu.
- (11) Nová Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program stanoví podmínky účasti Švýcarska na činnosti agentury.
- (12) Totožná ustanovení v různých institucionálních protokolech a nových dohodách zajišťují finanční příspěvek Švýcarska na náklady na informační systémy a agentury, jichž se účastní.
- (13) Protokol mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o parlamentní spolupráci zřizuje smíšený parlamentní výbor jako fórum pro dialog a diskusi mezi poslanci Evropského parlamentu a švýcarského Spolkového shromáždění s cílem podpořit vzájemné porozumění a úvahy o širokých vztazích mezi EU a Švýcarskem, včetně jejich možného dalšího rozvoje.
- (14) Dohody a protokoly, které jsou předmětem tohoto rozhodnutí, tvoří soudržný celek a stanoví strukturu posíleného a komplexního partnerství v široké škále oblastí, na něž se vztahují Smlouvy, a to na základě vhodné rovnováhy práv a povinností. Rozhodnutí o podpisu těchto dohod a protokolů by proto mělo být založeno na hmotněprávním základu stanoveném ve Smlouvě o fungování Evropské unie a týkajícím se přidružení, jež zahrnuje vzájemná práva a povinnosti, společný postup a zvláštní postup.
- (15) S cílem zvýšit rozsah své spolupráce stanoví Dohoda o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program, že ji strany provádějí prozatímně v souladu se svými příslušnými vnitřními postupy a právními předpisy ode dne 1. ledna 2026, pokud je datum podpisu uvedené dohody před 1. červencem 2026, nebo od 1. ledna roku následujícího po jejím podpisu, pokud je datum podpisu uvedené dohody pozdější než 30. června 2026. Uvedená dohoda by proto měla být až do jejího vstupu v platnost uplatňována prozatímně.
- (16) Podpis Dohody mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie podléhá zvláštním postupům.
- (17) Měl by být schválen podpis společného prohlášení Evropské unie a Švýcarské konfederace o zahájení dialogu na vysoké úrovni o rozsáhlém dvoustranném balíčku a o možném dalším rozvoji dvoustranných vztahů mezi Evropskou unií a Švýcarskem jménem Evropské unie.
- (18) Dohody a protokoly, které jsou předmětem tohoto rozhodnutí, by měly být podepsány jménem Unie a společná prohlášení doprovázející tyto dohody a protokoly by měly být schváleny,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Podpis níže uvedených dohod a protokolů jménem Unie se schvaluje s výhradou jejich uzavření³:

- a) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob;
- b) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob;
- c) Pozměňovací protokol k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;
- d) Institucionální protokol k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;
- e) Protokol o státní podpoře k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;
- f) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;
- g) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;
- h) Protokol o státní podpoře k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;
- i) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody;
- j) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody;
- k) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty;
- l) Protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, kterým se vytváří společný prostor bezpečnosti potravin;
- m) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině;
- n) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví;
- o) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii;
- p) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program;
- q) Protokol mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o parlamentní spolupráci.

³ Znění dohod a protokolů budou zveřejněna spolu s rozhodnutím o jejich uzavření.

Článek 2

1. Schvaluje se podpis společného prohlášení Evropské unie a Švýcarské konfederace o zahájení dialogu na vysoké úrovni o rozsáhlém dvoustranném balíčku a o možném dalším rozvoji dvoustranných vztahů mezi Evropskou unií a Švýcarskem⁴.
2. Schvalují se tato společná prohlášení doprovázející dohody a protokoly uvedené v článku 1 tohoto rozhodnutí:
 - a) následující společná prohlášení doprovázející pozměňovací protokol uvedený v čl. 1 písm. a) tohoto rozhodnutí⁵:
 - Společné prohlášení o občanství Unie,
 - Společné prohlášení o předcházení a boji proti zneužití práv přiznaných směrnicí 2004/38/ES,
 - Společné prohlášení o zamítnutí sociální pomoci a ukončení pobytu před nabytím trvalého pobytu,
 - Společné prohlášení o oznámení o nástupu do zaměstnání,
 - Společné prohlášení o úmluvě o uznávání kvalifikací,
 - Společné prohlášení o volných pracovních místech,
 - Společné prohlášení o společných cílech týkajících se svobody poskytovat služby až do 90 pracovních dnů a zajišťovat práva vyslaných pracovníků,
 - Společné prohlášení o účinných kontrolních systémech včetně švýcarského duálního systému prosazování,
 - Společné prohlášení o zásadě stejné odměny za stejnou práci na stejném místě a o přiměřené a odpovídající úrovni ochrany vyslaných pracovníků,
 - Společné prohlášení o účasti Švýcarska na činnostech Evropského orgánu pro pracovní záležitosti,
 - Společné prohlášení o deklaratorním systému registrace příhraničních pracovníků,
 - Společné prohlášení o zařazení dvou právních aktů EU do přílohy I dohody;
 - b) společné prohlášení připojené k protokolu o státní podpoře uvedenému v čl. 1 písm. e) tohoto rozhodnutí⁶;
 - c) společné prohlášení připojené k pozměňovacímu protokolu uvedenému v čl. 1 písm. f) tohoto rozhodnutí⁷;
 - d) společné prohlášení připojené k protokolu o státní podpoře uvedenému v čl. 1 písm. h) tohoto rozhodnutí⁸;

⁴ Prohlášení je zveřejněno v Úř. věst. L, [XXX].

⁵ Prohlášení jsou zveřejněna v Úř. věst. L, [XXX].

⁶ Prohlášení je zveřejněno v Úř. věst. L, [XXX].

⁷ Prohlášení je zveřejněno v Úř. věst. L, [XXX].

⁸ Prohlášení je zveřejněno v Úř. věst. L, [XXX].

- e) společné prohlášení připojené k dohodě uvedené v čl. 1 písm. m) tohoto rozhodnutí⁹.
3. Rada bere na vědomí tato prohlášení Švýcarska:
- a) Prohlášení Švýcarska o opatřeních, která mají být přijata ve vztahu k osobám samostatně výdělečně činným v souvislosti s oznamovacím postupem pro krátkodobé pracovní pobyty, připojené k pozměňovacímu protokolu uvedenému v čl. 1 písm. a) tohoto rozhodnutí¹⁰;
- b) Prohlášení Švýcarské konfederace o zahrnutí institucionálních prvků analogicky do dohody o ochraně zdraví připojené k dohodě uvedené v čl. 1 písm. n) tohoto rozhodnutí¹¹.

Článek 3

S výhradou reciprocity se dohoda uvedená v čl. 1 písm. p) tohoto rozhodnutí provádí prozatímně v souladu s čl. 15 odst. 3 uvedené dohody¹².

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

⁹ Prohlášení je zveřejněno v Úř. věst. L, [XXX].

¹⁰ Prohlášení je zveřejněno v Úř. věst. L, [XXX].

¹¹ Prohlášení je zveřejněno v Úř. věst. L, [XXX].

¹² Datum, od kterého bude dohoda prozatímně prováděna, bude zveřejněno v Úředním věstníku.

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ A DIGITÁLNÍ VÝKAZ
„PŘÍJMY“ – PRO NÁVRHY S ROZPOČTOVÝM DOPADEM NA PŘÍJMOVOU
STRANU ROZPOČTU

ČÁST I:
AGENTURA EVROPSKÉ UNIE PRO KOSMICKÝ PROGRAM

1. NÁZEV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutí Rady o podpisu rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací.

2. ROZPOČTOVÉ POLOŽKY:

Část I podrobně popisuje finanční dopad Dohody mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program (dále jen „dohoda o Agentuře pro Kosmický program“). Část II podrobně popisuje finanční dopad ostatních dohod v rozsáhlém balíčku, které předpokládají finanční příspěvek Švýcarska různým agenturám a informačním systémům.

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- Článek 04 10 01 – Agentura Evropské unie pro Kosmický program (EUSPA) – vnější účelově vázané příjmy

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

- Článek 04 10 01 – Agentura Evropské unie pro Kosmický program (EUSPA) – schválený rozpočet.

3. FINANČNÍ DOPAD¹

- ☐ Návrh nemá žádné finanční dopady.
- ☐ Návrh nemá finanční dopad na výdaje, má však finanční dopad na příjmy.
- ☒ Návrh má finanční dopad na účelově vázané příjmy.

¹ Všechny údaje za roky 2026 a 2027, které jsou uvedeny v tomto oddíle, jsou orientační a odpovídají nejnovějším dostupným odhadům.

Účinek je následující:

(v milionech EUR, zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka	Dopad na příjmy	Období XX měsíců ode dne dd. mm. rrrr (je-li relevantní)	Rok N (2026)
04 10 01	4 098 115	24 měsíců od 1. 1. 2026	4 098 115

Příjmová položka	2026	2027
04 10 01	4 098 115	4 185 977

Výdajová položka	2026	2027
04 10 01	4 098 115	4 185 977

4. OPATŘENÍ PROTI PODVODŮM

Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie (Smlouvy o fungování EU) vyžaduje, aby Komise bojovala proti podvodům a jiným protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Unie. Předcházení podvodům a jejich odhalování je proto obecnou povinností všech útvarů Komise v rámci jejich každodenních činností, při kterých jsou využívány zdroje.

Jakýkoli podvod nebo nesrovnalost týkající se finančních prostředků Unie má obzvláště negativní dopad na pověst Komise a provádění politik Unie. Současná strategie Komise proti podvodům (COM(2019) 196) byla přijata dne 29. dubna 2019 a nahradila strategii z roku 2011. Jedná se o politický dokument, který stanoví priority Komise v boji proti podvodům s ohledem na víceletý finanční rámec na období 2021–2027. Hlavními cíli strategie Komise proti podvodům z roku 2019 je 1) „zlepšit chápání vzorců podvodů, profilů podvodníků a systémových slabin souvisejících s podvody, které poškozují nebo ohrožují rozpočet EU“ (sběr a analýza údajů) a 2) „optimalizovat koordinaci, spolupráci a pracovní postupy v boji proti podvodům, zejména v útvech Komise a ve výkonných agenturách“ (koordinace, spolupráce a postupy). Strategii doprovází akční plán, který byl revidován v červenci 2023 a který se stejně jako jeho předchůdce snaží posílit všechny části cyklu boje proti podvodům: jejich prevenci, odhalování, vyšetřování a nápravu.

Hlavními zásadami a cílovými standardy strategie Komise proti podvodům z roku 2019 jsou:

- nulová tolerance podvodů,
- boj proti podvodům jako nedílná součást vnitřní kontroly,
- nákladová efektivnost kontrol,
- profesní bezúhonnost a odborná kompetence pracovníků Unie,
- transparentní informace o využívání prostředků Unie,

- předcházení podvodům, především příprava výdajových programů tak, aby podvody neumožňovaly,
- efektivní vyšetřovací kapacita a včasná výměna informací,
- rychlá náprava (včetně zpětného získání zpronevěřených prostředků a uvalení soudních/správních sankcí),
- dobrá spolupráce mezi interními a externími subjekty, především mezi orgány Unie a odpovědnými vnitrostátními orgány a mezi útvary všech příslušných orgánů a institucí Unie,
- efektivní interní a externí komunikace o boji proti podvodům.

Článek 11 dohody o Agentuře pro Kosmický program a příloha III dohody o účasti Švýcarska v EUSPA obsahují podrobná ustanovení týkající se finančních prostředků, pokud jde o švýcarské účastníky činností Agentury pro Kosmický program, mezi něž patří rovněž opatření proti podvodům. Příloha III stanoví nezbytné podrobnosti a postupy a umožňuje subjektům bezchybné plnění úkolů za účelem ochrany finančních zájmů Unie (Evropská komise nebo jiné osoby pověřené Evropskou komisí, mezi něž patří Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) a Evropský účetní dvůr. Finanční zájmy Unie mají být chráněny přiměřenými opatřeními, včetně opatření spojených s předcházením nesrovnalostem, včetně podvodů, a jejich odhalováním, nápravou a vyšetřováním, se zpětným získáváním ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých finančních prostředků a s případným ukládáním správních sankcí.

V souladu s finančním nařízením musí všechny osoby nebo subjekty, které přijímají finanční prostředky Unie, plně spolupracovat při ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF a Evropskému účetnímu dvoru nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie udělily rovnocenná práva. Jak je výslovně stanoveno v čl. 11 odst. 4 dohody o Agentuře pro Kosmický program, přezkumy a auditu mohou být prováděny i po pozastavení uplatňování protokolu a ukončení uplatňování nebo vypovězení dohody.

Dohoda o Agentuře pro Kosmický program zajišťuje, že OLAF může provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekci na místě, na území Švýcarské konfederace u švýcarského subjektu, který je stranou příslušné dohody o financování, nebo u švýcarského subjektu, který je třetí stranou provádějící dohodu o financování na základě smlouvy, a to v souladu s příslušnou dohodou o financování a jinou platnou smlouvou a v rozsahu v nich stanoveném. Při výkonu svých povinností na území Švýcarské konfederace jednájí Evropská komise a úřad OLAF v souladu se švýcarskými právními předpisy.

Přezkumy a auditu mohou provádět úředníci Unie, zejména úředníci Evropské komise a Evropského účetního dvora, nebo jiné osoby pověřené Evropskou komisí. Při výkonu svých povinností na území Švýcarské konfederace Evropská komise nebo jiné osoby pověřené Evropskou komisí jednájí způsobem slučitelným se švýcarským právem.

Švýcarské orgány spolupracují v souladu s platnými nástroji mezinárodní spolupráce s orgány Unie nebo členských států příslušnými pro vyšetřování a stíhání trestných činů poškozujících finanční zájmy Unie, včetně předvedení údajných pachatelů a spolupachatelů uvedených trestných činů před soud. Žádosti podané podle platných nástrojů mezinárodní spolupráce mohou případně zahrnovat žádosti podané v souvislosti s vyšetřováním nebo stíháním Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO). Díky tomu je možná spolupráce s EPPO, jak stanoví směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie.

Dohoda o Agentuře pro Kosmický program dále stanoví účinný mechanismus, jenž zajišťuje výkon rozhodnutí Komise na území Švýcarské konfederace.

5. DALŠÍ POZNÁMKY

Roční finanční příspěvek Švýcarska na financování agentury EUSPA bude mít podobu částky provozního příspěvku na jedné straně a poplatku za účast na straně druhé, jak je stanoveno v článku 4 dohody o Agentuře pro Kosmický program a v příloze I uvedené dohody.

Provozní příspěvek vychází z klíče pro stanovení příspěvku, který je definován jako poměr hrubého domácího produktu (HDP) Švýcarska v tržních cenách k HDP Unie v tržních cenách. HDP, který se použije, je posledně známá hodnota HDP k 1. lednu roku, v němž je uskutečněna roční platba, stanovená Statistickým úřadem Evropské unie (EUROSTAT), s náležitým ohledem na dohodu o spolupráci v oblasti statistiky². Přestane-li uvedená dohoda platit, určí se HDP Švýcarska na základě údajů poskytnutých Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Provozní příspěvek se vypočítá na základě klíče pro stanovení příspěvku do ročního schváleného rozpočtu Unie zapsaného v příslušné dotační položce (příslušných dotačních položkách) rozpočtu Unie pro daný rok. Všechny referenční částky vycházejí z prostředků na závazky.

Roční poplatek za účast činí procentuální podíl ročního provozního příspěvku. Roční poplatek za účast má tyto hodnoty:

- v roce 2026: 2 %,
- v roce 2027: 3 %,
- v roce 2028 a následujících letech: 4 %.

Veškeré finanční příspěvky Švýcarska nebo platby od Unie a výpočet částek, které mají být splaceny nebo obdrženy, se provádějí v eurech.

Evropská komise vydá pro Švýcarsko výzvy k poskytnutí finančních prostředků, které odpovídají příspěvku Švýcarska. Švýcarsko uhradí částku uvedenou ve výzvě k poskytnutí finančních prostředků nejpozději 45 dnů od obdržení této výzvy.

V případě prodlení s platbou finančního příspěvku se Švýcarsku účtují úroky z prodlení z částky dlužné ke dni splatnosti. Úrokovou sazbou pro pohledávky nezaplacené ke dni splatnosti je sazba uplatňovaná Evropskou centrální bankou na její hlavní refinanční operace zveřejněná v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie* platná první kalendářní den měsíce, ve kterém je pohledávka splatná, nebo 0 % podle toho, která je vyšší, zvýšená o tři a půl procentního bodu.

² Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o spolupráci v oblasti statistiky (Úř. věst. L 90, 28.3.2006, s. 2).

ČÁST II: JINÉ AGENTURY A INFORMAČNÍ SYSTÉMY

1. NÁZEV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutí Rady o podpisu rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací.

2. ROZPOČTOVÉ POLOŽKY:

Část II podrobně popisuje finanční dopad jiných dohod v rozsáhlém balíčku, které předpokládají finanční příspěvek Švýcarska různým agenturám a informačním systémům, s výjimkou Dohody mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace v Agentuře Evropské unie pro Kosmický program. Část I podrobně popisuje finanční dopad posledně uvedené dohody.

Podle dohod v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, dohody o ochraně zdraví a dohody o Agentuře pro Kosmický program bude Švýcarsko finančně přispívat do rozpočtu Unie na řízení a provoz agentur a subjektů, informační systémy a jiné činnosti, k nimž má podle těchto dohod přístup. Do zvláštních dohod byl vyjednáán a začleněn soubor standardních finančních podmínek. Ty se netýkají dohod o účasti Švýcarska v Agentuře Evropské unie pro Kosmický program a v programech Unie.

Podrobný popis finančních postupů je uveden v oddíle 5 tohoto dokumentu.

Informační systémy, k nimž Švýcarsko získá přístup a na něž bude muset finančně přispívat v souladu s dohodnutými finančními postupy, jsou:

- Evropská síť služeb zaměstnanosti (EURES) zřízená nařízením (EU) 2016/589,
- elektronická výměna informací o sociálním zabezpečení (EESSI) zavedená nařízením (ES) č. 883/2004 a nařízením (ES) č. 987/2009,
- moduly systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI) zřízeného nařízením (EU) č. 1024/20127 týkající se vysílání pracovníků, služeb, odborných kvalifikací, evropského profesního průkazu, regulovaných povolání a jednotné digitální brány,
- informační systém EudraGMDP o kodexu Společenství týkající se humánních léčivých přípravků zavedený směrnicí 2004/27/ES,
- portál Europhyt zřízený směrnicí Komise 94/3/ES ze dne 21. ledna 1994,
- systém včasné výměny informací pro potraviny a krmiva (RASFF) zavedený nařízením (ES) č. 178/2002,
- platforma pro sanitární a fytosanitární certifikaci (TRACES) zřízená nařízením (EU) 2017/625,
- informační systém pro nákazy zvířat (ADIS) zavedený nařízením (EU) 2020/2002,
- databáze Unie zřízená směrnicí (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů.

Agentury, do nichž Švýcarsko získá přístup a na něž bude muset finančně přispívat v souladu s dohodnutými finančními postupy, jsou:

- Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) zřízené nařízením (ES) č. 851/2004,
- Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) zřízený nařízením (ES) č. 178/2002,
- Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) zřízená nařízením (EU) 2019/942.

V případě, že v současnosti existují alternativní zdroje financování, budou tyto zdroje zachovány. Pokud by to v průběhu životního cyklu dohod došlo ke změně situace, měly by se použít standardní finanční podmínky. Týká se těchto informačních systémů a agentur:

- Tachonet zavedený nařízením (EU) č. 165/2014 a prováděcím nařízením Komise (EU) 2016/68,
- systém včasného varování a reakce (EWRS) zavedený nařízením (EU) 2022/2371,
- Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA) zřízená nařízením (EU) 2018/1139,
- Vzájemný informační systém sociální ochrany (MISSOC).

Aby se zohlednilo, že Švýcarsko nebude mít přístup k činnostem Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), které nespadají do oblasti působnosti dohody o elektřině, bude jeho roční provozní příspěvek agentuře ACER vypočítán na základě roční referenční částky odpovídající 85 % částky schváleného ročního rozpočtu Unie zapsaného v příslušné dotační položce (příslušných dotačních položkách) rozpočtu Unie.

Podle stávajícího víceletého finančního rámce (2021–2027) nebude od Švýcarska vyžadován žádný příspěvek na financování systému EWRS v souladu s výše uvedenými finančními podmínkami. Místo toho bude jeho příspěvek pokryt z jeho příspěvků na financování ECDC a programu EU4Health, neboť se jedná o dva zdroje financování systému EWRS v rámci stávajícího víceletého finančního rámce.

Přesný dopad švýcarských příspěvků na rozpočet nelze v době přípravy tohoto dokumentu určit, neboť Švýcarsko začne přispívat až poté, co příslušné dohody vstoupí v platnost, přičemž jejich vstup v platnost závisí na splnění určitých ústavních povinností ze strany Švýcarska. Tento proces může trvat několik let, což by mohlo znamenat, že dohody nevstoupí v platnost během stávajícího víceletého finančního rámce.

Nicméně vzhledem k tomu, že dohodnutá ujednání o financování vytvoří opakující se zdroj příjmů pro rozpočet Unie a standardní ustanovení poskytnou vzor pro švýcarské příspěvky na řízení a provoz jakékoli další agentury nebo informačního systému, k nimž získá Švýcarsko v budoucnu přístup, je důležité ilustrovat, jaký dopad by finanční podmínky mohly mít na rozpočet. Uvedené částky se vztahují na finanční podmínky rozpočtu na rok 2024, který sloužil jako referenční hodnota při jednáních o mechanismech financování a platebních postupech.

• Informační systémy

Evropská síť služeb zaměstnanosti (EURES)

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- R6 1 2 0 – Evropský sociální fond plus — Účelově vázané příjmy

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajové položky (kapitola/článek/bod):

Článek 07 02 04 – ESF+ – Složka Zaměstnanost a sociální inovace (EaSI) a

- Článek – 07 10 09 Evropský orgán pro pracovní záležitosti (ELA): výdaje související s platformou EURES

Elektronická výměna informací o sociálním zabezpečení (EESSI)

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- 6 1 2 0 – Evropský sociální fond plus — Účelově vázané příjmy
- R 6 6 3 0 – Pilotní projekty, přípravné akce, výsady a jiné akce

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajové položky (kapitola/článek/bod):

- Článek – 07 02 04 ESF+ – Složka Zaměstnanost a sociální inovace (EaSI);
- Bod 07 20 03 01: Volný pohyb pracovníků, koordinace systémů sociálního zabezpečení a opatření týkající se migrujících osob, včetně migrujících osob z třetích zemí

Výměna informací o vnitřním trhu

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- 6 00 03 00 – Program pro jednotný trh – Účelově vázané příjmy

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

- Bod 03 01 01 01 – Výdaje na podporu Programu pro jednotný trh (03 01 01 01 02)

EudraGMDP

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- 6 6 2

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

- 6 10 03 01 – Příspěvek Unie na činnost Evropské agentury pro léčivé přípravky

Europhyt, iRASFF, TRACES, ADIS

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- 60 30

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

- článek – 03 02 06 Příspěvek k vysoké úrovni zdraví a kvality života lidí, zvířat a rostlin

Databáze Unie zřízená směrnicí (EU) 2018/2001

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- 6 06 08 – ostatní příspěvky a náhrady — Účelově vázané příjmy

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

- 02 20 04 02 – Činnosti na podporu evropské energetické politiky a vnitřního trhu s energií

- **Agentury**

Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a Evropský úřad pro bezpečnost potravin

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- 6 6 2

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

- Článek 06 10 01 – Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí
- Článek 06 10 02 – Evropský úřad pro bezpečnost potravin

Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)

Příjmová položka (kapitola/článek/bod):

- 6 06 08 – Decentralizované agentury – Účelově vázané příjmy

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

- Článek 02 10 06 – Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)

3. FINANČNÍ DOPAD

- ☐ Návrh nemá žádné finanční dopady.
- ☐ Návrh nemá finanční dopad na výdaje, má však finanční dopad na příjmy.
- ☒ Návrh má finanční dopad na účelově vázané příjmy.

Účinek je následující:

- **Informační systémy**

Evropská síť služeb zaměstnanosti (EURES)

Příjmová položka	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
R 6 1 2 0	999 897

Situace po opatření	
Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
R 6 1 2 0	999 897
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
07 02 04 07 10 09	999 897

Elektronická výměna informací o sociálním zabezpečení (EESSI)

Příjmové položky	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
R 6 1 2 0 R 6 6 3 0	227 136

Situace po opatření	
Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
R6 1 2 0 R 6 6 3 0	227 136
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
07 02 04 07 20 03 01	227 136

Výměna informací o vnitřním trhu

Příjmová položka	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
6 00 03 00	96 346

Situace po opatření	
Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
6 00 03 00	96 346
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
Bod 03 01 01 01 (03 01 01 01 02)	96 346

EudraGMDP

Příjmová položka	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
6 6 2	6 525

Situace po opatření	
Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
6 6 2	6 525
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
6 10 03 01	6 525

Europhyt, iRASFF, TRACES, ADIS

Příjmová položka	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
6 0 3 0	727 804

Situace po opatření

Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
6 0 3 0	727 804
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
Článek 03 02 06	727 804

Databáze Unie zřízená směrnicí (EU) 2018/2001

Příjmová položka	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
6 06 08	875 000

Situace po opatření	
Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
6 06 08	875 000
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
02 20 04 02	875 000

- **Agentury**

Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)

Příjmová položka	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
6 6 2	3 670 862

Situace po opatření	
Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
6 6 2	3 670 862
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
Článek 06 10 01	3 670 862

Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA)

Příjmová položka	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
6 6 2	7 755 340

Situace po opatření	
Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
6 6 2	7 755 340
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
Článek 06 10 02	7 755 340

Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)³

Příjmová položka	Dopad na roční příjmy (odhad 2024)
06 06 08	981 805

³ Na základě roční referenční částky odpovídající 85 % částky schváleného ročního rozpočtu Unie zapsaného v příslušné dotační položce (příslušných dotačních položkách) rozpočtu EU.

Situace po opatření	
Příjmová položka	Odhadované roční příjmy
6 06 08	981 805
Výdajová položka	Odhadované roční výdaje
02 10 06	981 805

4. OPATŘENÍ PROTI PODVODŮM

Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie (Smlouvy o fungování EU) vyžaduje, aby Komise bojovala proti podvodům a jiným protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Unie. Předcházení podvodům a jejich odhalování je proto obecnou povinností všech útvarů Komise v rámci jejich každodenních činností, při kterých jsou využívány zdroje.

Jakýkoli podvod nebo nesrovnalost týkající se finančních prostředků Unie má obzvláště negativní dopad na pověst Komise a provádění politik Unie. Současná strategie Komise proti podvodům (COM(2019) 196) byla přijata dne 29. dubna 2019 a nahradila strategii z roku 2011. Jedná se o politický dokument, který stanoví priority Komise v boji proti podvodům s ohledem na víceletý finanční rámec na období 2021–2027. Hlavními cíli strategie Komise proti podvodům z roku 2019 je 1) „zlepšit chápání vzorců podvodů, profilů podvodníků a systémových slabin souvisejících s podvody, které poškozují nebo ohrožují rozpočet EU“ (sběr a analýza údajů) a 2) „optimalizovat koordinaci, spolupráci a pracovní postupy v boji proti podvodům, zejména v útvech Komise a ve výkonných agenturách“ (koordinace, spolupráce a postupy). Strategii doprovází akční plán, který byl revidován v červenci 2023 a který se stejně jako jeho předchůdce snaží posílit všechny části cyklu boje proti podvodům: jejich prevenci, odhalování, vyšetřování a nápravu.

Hlavními zásadami a cílovými standardy strategie Komise proti podvodům z roku 2019 jsou:

- nulová tolerance podvodů,
- boj proti podvodům jako nedílná součást vnitřní kontroly,
- nákladová efektivnost kontrol,
- profesní bezúhonnost a odborná kompetence pracovníků Unie,
- transparentní informace o využívání prostředků Unie,
- předcházení podvodům, především příprava výdajových programů tak, aby podvody neumožňovaly,
- efektivní vyšetřovací kapacita a včasná výměna informací,
- rychlá náprava (včetně zpětného získání zpronevěřených prostředků a uvalení soudních/správních sankcí),
- dobrá spolupráce mezi interními a externími subjekty, především mezi orgány Unie a odpovědnými vnitrostátními orgány a mezi útvary všech příslušných orgánů a institucí Unie,

- efektivní interní a externí komunikace o boji proti podvodům.

5. DALŠÍ POZNÁMKY

Roční finanční příspěvek Švýcarska na financování informačních systémů a agentur bude mít podobu na jedné straně částky provozního příspěvku a na straně druhé poplatku za účast.

Provozní příspěvek vychází z klíče pro stanovení příspěvku, který je definován jako poměr hrubého domácího produktu (HDP) Švýcarska v tržních cenách k HDP Unie v tržních cenách. HDP, který se použije, je posledně známá hodnota HDP k 1. lednu roku, v němž je uskutečněna roční platba, stanovená Statistickým úřadem Evropské unie (EUROSTAT), s náležitým ohledem na dohodu o spolupráci v oblasti statistiky⁴. Přestane-li uvedená dohoda platit, určí se HDP Švýcarska na základě údajů poskytnutých Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Provozní příspěvek pro agentury se vypočítá tak, že se klíč pro stanovení příspěvku použije na schválený roční rozpočet Unie zapsaný v příslušné dotační položce (příslušných dotačních položkách) rozpočtu Unie pro daný rok. Provozní příspěvek na informační systémy a jiné činnosti se vypočítá tak, že se klíč pro stanovení příspěvku použije na příslušný rozpočet pro daný rok, jak je stanoveno v dokumentech k plnění rozpočtu (jako jsou pracovní programy nebo smlouvy). Všechny referenční částky vycházejí z prostředků na závazky.

Roční poplatek za účast činí 4 % ročního provozního příspěvku.

Veškeré finanční příspěvky Švýcarska nebo platby od Unie a výpočet částek, které mají být splaceny nebo obdrženy, se provádějí v eurech.

Evropská komise sdělí Švýcarsku nejpozději 16. dubna rozpočtového roku tyto informace související s účastí Švýcarska:

- částky v prostředcích na závazky z ročního rozpočtu Unie zapsaného v příslušné dotační položce (příslušných dotačních položkách) rozpočtu Unie pro daný rok pro každou agenturu a částky v prostředcích na závazky ve vztahu ke schválenému rozpočtu Unie na daný rok pro příslušný rozpočet informačních systémů,
- výše poplatku za účast,
- pokud jde o agentury, v roce N+1 částky rozpočtových závazků přijatých v souvislosti s prostředky na závazky schválenými v roce N v příslušné dotační položce (příslušných dotačních položkách) rozpočtu Unie ve vztahu k ročnímu rozpočtu Unie zapsanému v příslušné dotační položce (příslušných dotačních položkách) rozpočtu Unie na rok N.

Evropská komise na základě svého návrhu rozpočtu poskytne odhad výše uvedených informací co nejdříve, nejpozději však do 1. září rozpočtového roku.

Evropská komise vydá pro Švýcarsko výzvy k poskytnutí finančních prostředků, které odpovídají příspěvku Švýcarska na každou z agentur, informačních systémů a jiných činností, jichž se Švýcarsko účastní. Švýcarsko uhradí částku uvedenou ve výzvě k poskytnutí finančních prostředků nejpozději 60 dnů od vydání této výzvy.

U každé výzvy k poskytnutí finančních prostředků může Švýcarsko provádět samostatné platby za každou agenturu, informační systém nebo jinou činnost.

⁴ Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o spolupráci v oblasti statistiky (Úř. věst. L 90, 28.3.2006, s. 2).

V případě prodlení s platbou finančního příspěvku se Švýcarsku účtují úroky z prodlení z částky dlužné ke dni splatnosti.

Úrokovou sazbou pro pohledávky nezaplacené ke dni splatnosti je sazba uplatňovaná Evropskou centrální bankou na její hlavní refinanční operace zveřejněná v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie* platná první kalendářní den měsíce, ve kterém je pohledávka splatná, nebo 0 % podle toho, která je vyšší, zvýšená o tři a půl procentního bodu.